

Előfizetési árak:

Egész évre	10— K
Fél évre	5— K
Negyed évre	2 50 K

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik szerdán és szombaton.

BAJA

Kiadóhivatal

Kazal József könyvnyomdája, ahol előfizetések és hirdetések felvételnek. Telefon 45.

Szerkesztőség

Baja, Eötvös József-utca 2. szám. Telefon 116.

Felolvas szerkesztő és lapfelügyelő: **Mesko Zoltán.**

Városi beruházási hitel.

Ugyszólván naponta nyílik alkalmunk olyan véleménnyel találkozunk, mely a városunkban sajnálattal tapasztalható általános stagnálást előszeretettel a városi ügyek vezetőinek rovására hajlandó írni. Hogy ezen felfogás mennyire igazságtalan, azt csak néhány argumentummal kívánjuk igazolni.

A megoldásra váró nagyobb szabású létesítmények kérdése ugyszólván kivétel nélkül nem ma vetődött felszínre, hanem már igen régen foglalkoztatja a város minden hivatalát és nagyrésztük annyira át meg át van már dolgozva, a szükséges tervekkel a kivitelhez előkészítve, hogy máson, mint a megbízatáson már nem mulik, hogy azok valóra is váljanak. Más kérdések viszont a megfelelő előmunkálatokkal annyira helyes irányba vannak terelve, hogy bármely pillanatban, amelyben a megvalósíthatás anyagi előfeltételei teljesítettek, azokhoz a kellő felkészültséggel módjában áll a városnak fognia.

Aki tehát az elmulasztottak felől objectív bírálatot akar mondani, annak nem szabad elzárkóznia azon igazság elismerése elől, hogy a város hivatalos közegei minden rendelkezésükre álló eszközzel igyekeztek megtenni azt, amit az egyes tervek érdekében megtehettek. Hogy azokat azonban meg nem valósíthatták, annak legfőbb oka az volt, hogy nem állott rendel-

kezésükre a megvalósíthatás leg-
elemibb, de legfontosabb felté-
tele, a pénz.

Baja város fejlesztési programjában olyan műszaki be-
rendezések létesítésének kell
első helyet elfoglalniok, melyek
egy, a kor színvonalán álló vá-
rosnak mind szépművészeti, mind
pedig közegészségügyi szem-
pontból, elemi critériumot ké-
pezik. Hogy melyek ezek a
létesítmények, arra kár minden
szót pazarolnunk, mert mind
közismertek. Nézetünk azonban
az, hogy mindaddig, amíg ezen
létesítmények külön-külön tár-
gyalattak és nem tételnek meg
azon első lépések, melyek ezen
tervek komolyan való megvaló-
sítá-ához szükséges pénz kérdé-
sének egységes rendezésére ve-
zetnek, úgy azok, legalább a
mostani körülmények között,
utópiák fognak maradni.

A legelső teendő, mely nél-
kül a megvalósításra váró mun-
kák nagy részének még költsé-
ges előmunkálataiba sem lehet
fogni, az volna, hogy Baja thj.
város közönsége egy megfelelő
beruházási hitel igénybevételét
határozná el, egyelőre csak
elvben, igénybe pedig csak a
felmerülő szükséghez képest
való összegek erejéig venné azt,
kamatveszteségek elkerülése cél-
jából. Ez természetesen nem
novum, így cselekszik ma már
minden város, amely komolyan
akar az alkotáshoz látni.

Hogy mily összegre rugjon

ezen felveendő beruházási hitel-
összeg, az a város kompetens
hivatalai által lenne megállapí-
tandó, ez uton azután meg-
volna adható összegszerűleg az
a keret, melyen belül a városi
mérnöki hivatal vagy házilag,
vagy pedig vállalati uton való
beszerzés által elkészíthetné
végleges terveit azon létesítme-
nyeknek, melyeknek megvalósi-
tását továbbra is halasztani már
nem volna szabad, annál is
inkább, mert legnagyobb részük
igen terjedelmes, alaposan át-
gondolt és átdolgozott műszaki
elaborátumokra támaszkodhatik
csak.

A befektetések legnagyobb
része pedig nem is lévén in-
productív, minden magasabb
értékűtől is eltekintve, tisztán
anyagi szempontokból is érde-
kében áll a város közönségének
azok megvalósítása.

Egy fix beruházási összegnek
előre való megállapítása már
csak azért is elengedhetetlenül
szükséges, mert állandóan ki
van téve a város közönsége
azon eshetőségnek, hogy szak-
közegei által tetemes idő- és
pénzáldozatok árán elkészített
terveket, melyeknek megvalósu-
lása azután az anyagi kérdések
rendezetlenségén szenved hajó-
törést. Ellenben azon esetben,
ha egy megfelelő beruházási
összeg előre meg van állapítva
s a mérnöki hivatal pl. utasi-
tást kap arra, hogy valamely
létesítményt az előre limitált

költségek keretén belül megter-
vezzen, úgy a terv megvalósu-
lása már nem az anyagi kérdé-
sektől, hanem csak attól fog
függni, vajjon a tervek meg-
felelőek-e, vagy sem és ez sok-
kal közelebb fogja vinni az
egyes kérdéseket megvalósulá-
suk stádiumához. Az egyes
ügyeknek illetően való kezelése
tehát nemcsak gyorsítja azoknak
megvalósulását, hanem az a fő
előnye, hogy eleje vétetik min-
dennemü inproductív munká-
nak, tervezgetésnek.

Hogy városunk a műszaki
alkotások terén oly szegényes
eredményeket tudott eddig pro-
dukálni, annak okai mindig az
anyagi kérdések rendezetlensége
volt és az immár égetően szűk
ségeste vált beruházások kér-
dése csak akkor lesz véglegesen
és rövidesen rendezhető, ha
számolunk azon körülménnyel,
hogy eddig minden tervbe vett
létesítmény anyagi kérdése egy-
egy nagy harc volt, melynek
eredménye, rendszeren a terve-
zett befektetésnek jobb időkre
való halasztása. Ahol pedig
annyi az alkotni való, mint miná-
lunk, a legcélravezetőbb eszkö-
nek azt találjuk, hogy a legne-
hezebb részt, a pénzügyit kell
egyszersmindenkorra rendez-
nünk és feltétlen meggyőződés-
sünk, hogy ennek megtörténte
egészen más, helyesebb irányba
fogja terelni városunk fejlő-
dését.

Mivel pedig ez mindnyájunk

- - Az állandóan melegítő - -

METEOR

kályhák

a legjobbak s leg-
tökéletesebbek!!

Kevés fűtőanyag, nagy fűtő-
képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
Kapható úgy egyszerűbb, mint díszesebb kivitelben!
Eddig 800,000 darab van forgalomban. Minden eredeti
„METEOR“ kettős csillag védjeggyel van ellátva.
Óvakodjunk tehát az értéktelen utanzatoktól!

Eredeti „METEOR“ kályhák Baján csakis:

DRESCHER GYULA

vaskereskedésében kaphatok.

közös érdeke, mindenkünknek kötelessége a városnak esetleges azon irányu törekvését, hogy egy felveendő beruházási hitellel biztosítsa nagyarányu terveinek megvalósulását, minden rendelkezésre álló eszközzel támogatnunk.

Feljegyzések.

Azoknak, akiknek kedvük telik a tömeg psychéjét és viselkedését megfigyelni a közigazgatás váratlan vagy legalább is szokatlan intézkedéseivel szemben, jó alkalmuk nyílik a vasúton most érkező embereket szemlélni és hallgatni megjegyzéseiket, látni meglepetésüket és sajnálat megijedésüket, a mikor a kirendelt járványorvos megszólítja őket és udvarias rövidséggel tudakozódik, hogy honnan jöttek és kéri jegyük felmutatását. A legváltozatosabb jelenetek követik gyors egymásutánban egymást, de sokféleségük mellett is valamennyi egyben kulminál: feltétlen idegenkedés a hatósággal szemben. Illetve, sem urban, sem parasztban a legkisebb udvariasság, mindenütt elcsodálkozás és a felelet egyszerű megtagadása vagy a jobbik esetben: kurta válasz. Igazán gondolkozásba ejtő tények, amelyeket menteni bajos, sőt lehetetlen. Ennyi propagáló elem mellett, amelyeknek vezetője a sajtó, még ezt sem értették meg az emberek, hogy ez az intézkedés elvégre csak üdvös lehet, ha még oly hiábavalónak vagy feleslegesnek látszik is. Ezért még azt a kis áldozatot sem hajlandó meghozni, hogy sietve válaszoljon az orvosnak, hozzá intézett kérdésére. A pereze még csak álomnak lehet szép nálunk, hogy a megköszönés gondolata is ott guggoljon a kötelességszerű felelet mögött.

... Jön tehát egy elegáns hölgy életfeltételével: a kalapskatulyával és egy kosárral: odaér a jegyszédőhöz, leteszi a kosarát, kinyitja retiküljét és kivieszi a jegyet. Az orvos odalép és megkérdi sablonosan:

— Honnan jön kérem Nagysád?!

A hölgy mérgesen veti fel a fejét. Nem felel. Tovább keresi a jegyet. Az orvos megismétli a kérdést. A hölgy, kikelve csapja oda:

— Miért kérdezi?

Az orvos röviden megmagyarázza, hogy hivatalos eljárásról van szó, legyen szives felelni.

Odáigra már megtalálta a jegyét, oda is adta, felelte a kosarát, sőt

— félre fordított fejjel, el nem értendő lenézéssel feleli oda:

— Bátaszékről. — És azzal siet a kijárat felé.

Utána jó a másik. Szakállas utas nagy batyuval. Az orvos kérdezi. Az utas teljesen félvállról felel, oda se nézz:

— Miköze hozzá!...

A közelben álló rendőr rárivall:

— Honnan jön?... És a szakállas utas abban a pillanatban kifogástalanul bevallja kiindulási állomását.

Egy harmadik eset tegnapról.

Fiatall, szőkehajú utas érkezik Szabadka felől. Az orvos megállítja.

— Honnan jön?

— Bácsalmás — volt a válasz. Az orvos gyanakszik és tovább kérdezi. Helytelen kiejtésén észreveszi, hogy idegen. Be is vallja rövidesen, hogy fertőzött területről, Szerbiából jön, Ujvidéken, Szabadkán és Bácsalmáson át. Igazolmányát állítólag Ujvidéken elszedték.

Orvosi felügyelet alá kerül.

— — — — —
És így tovább. A vásárra tekintettel szakadatlanul mondható sorozatban.

Hirek.

Nincs rendjén a dolog

a némethajó állomásnál a fiakkerekekkel. Ismeretes, hogy a kikötő-állomást a régi helyéről elvitték és lejjebb helyezték el. Eddig úgy volt, hogy amint kiszállottak az érkezők, pár lépésnyire kellett csak menniök és ott állottak szépen sorjában, rendelkezésre állva a kocsik. Most ez a zavartalan, kellemes helyzet megváltozott és igen rossz az új helyzet. Úgy áll az ügy, hogy a kocsik most a raktárak mögött, a Dobszay-féle vendéglőnél állanak, s bizony nagy nehezen talál rájuk még a bennszülött bajai is.

A hajó kikötő, az utasok kiszállának, petroleum világítás mellett bandukolva keresnek kocsit, de nem látnak. Végig kell menni egy szűk ösvényen, meg kell kerülni a nagy raktárépületet, előre kell menni, egészen a szokott bejáróig és itt ismét visszafordulni, mert hát a kocsik ott állnak benn, jól bekerítve a fáktól. Ez az egész művelet eltart vagy 10 percig, bosszantó, kellemetlen helyzet, s ha elgondoljuk, hogy 10 perc alatt normális körülmények között

benn vagyunk a városban, hát akkor dühöngünk a tarthatatlan állapoton.

Hordár nincs, vagy ha van is 1-2 ember, azok nem tudják elvégezni, — minimálisan számítva csak — 10 utas podgyászkihordását. Így az utasok legnagyobb részének egy jó hosszú uton kell csomagokkal felcihelődvé diszkrét mécses pislogása mellett botorkálni, amíg elér a kocsikhoz.

Ha pedig véletlenül, ami előfordul gyakran, több csomagja van némeilyeknek, akkor többször egymásután van alkalma ezt a kis utat megtenni.

Komikus ez az állapot és kellemetlen, tarthatatlan és mindenféle rossz, csak az tény, hogy változtatni kell rajta, mert így nem maradhat. Rendezzék el a kocsikat akárhogy, egyenként, sorjában vagy ahogyan lehet, de így ne hagyják, jó puskalóvénnyire a kikötőtől, mert ez abszurd állapot, komisz helyzet.

Ugy a közönség, mint a fiakkerek részéről ez az óhaj, ezen okból tettük szövé, ezért kérjük az illetékes hatóságot, hogy változtasson a mostani állapoton úgy, hogy az mindkét félnek jó és kellemes legyen.

Birói kinevezés. Dr. Kelemen Edét, dr. Kelemen József bajai ügyvéd testvéröccsét a király Abrudbányára bírónak nevezte ki.

Az őszi vásár vasárnap és hétfőn zajlott le Baján. A máskor nagy forgalmu vásárt a folyton szakadó, egész nap zuhogó eső teljesen tönkretette, pedig nagy volt a kínálat és a kereslet. Az állatvásár is a szokottnál nagyobb volt. A szokásos szobtolvajok és a lókötők operálása természetesen a nagy eső dacára sem szünetelt.

Az ipartestület ujonnan átalakított dísztermét a közeli napokban adják át a nagyközönségnek, kedves cabaré keretében. A derék műkedvelők már szorgalmasan próbáznak, s a legjobbat jósoljuk az estélyről. Részletes műsört legközelebb közlünk.

Egy üdvös intézmény Baján. A Délmagyarországi Őrző és Biztonsági vállalat (Holló-utca 1-ső szám. Telefon 154) itt is hasonnevű intézményt akar szervezni, mely külföldi mintára van berendezve és évek óta már Temesváron, Aradon, Ujaradon, Lippán, Nagyszentmiklóson. Zombolyán. Versecen, Resicabányán, Bogssánbányán, Fehértemplomn, Oravicabányán, Ujvidéken, Zomborban, Zimonyban, Nagybecskerekén és Makón, hol ezen vállalat már be-

vezetve van, eddig is a nagyközönség teljes megelégedésére és a hatóságok intenzívebb támogatása mellett eredményesen működik. Biztosra vehető, hogy Baja város közönsége is a többi fentemlített városok példájára eljár és ezen vállalat vállalkozását tömeges csatlakozása által támogatni fogja s ezáltal az egész város területén a közbiztonsági viszonyok javulását előbbre viszi. Fő célja a vállalatnak az, hogy fegyveres, feddhetetlen multu, megbízható, katonaviselet emberekkel éjjeli őrzetbe vegyen épületeket, telepeket, gyárakat, raktárakat, üzleteket, stb. és annyira modern, hogy kintinően dresszirozott, valódi német nevelésű rendőri kutyákat használ, melyek máris több és komplikált esetekben beváltak. A vállalat kéri a tisztelt közönséget, hogy bizalommal forduljanak hozzá és minél számosabban csatlakozzanak, hogy működését általánosabban és kiterjedtebben teljesíthesse. Közelebbi felvilágosítással készségesen szolgálnak jelenleg a városban (Nemzeti szálloda 11. sz. szobában) időző alkalmazottai. A vállalatot erkölcsi és anyagi közérdekűnk olvasóink figyelmébe és pártfogásába ajánljuk.

Sport.

SPORT-NAPTÁR.

Október 5-én Zomborban ZSE—BSE bajnoki futballmeccs.

Október 12-én délután 3 órakor bajnoki futballmeccs Baján az Ujvidéki AC etlen.

Október 19-én délután 3 órakor bajnoki futballmeccs Baján a Szegedi TK ellen.

Október 26-án Baján délután fél 3 órakor bajnoki futballmeccs BSE Szegedi Munkás TE között.

embeNovr 2-án Baján délután fél 3 órakor bajnoki futballmeccs BSE—Ujvidéki TK.

November 9-én üres.

November 16-án üres.

November 23-án Szabadkán bajnoki futballmeccs a Szabadkai SC ellen.

Főmunkatárs:

Dr. POLLERMAN ARTHUR.

Segéd-szerk.: FISCHEL FERENCZ

Elvállal mindennemű
diszes vasrácskapuk, üzleti
vasredőnyök, sirácsok, ujon-
nan szabadalmazott

fürdőszobák készítését

Költségvetéseket és rajzokat
díjtalanul készít.

Glasz Lipót

épület-, műlakatos- és
vizvezeték-szerelő műhelyét Flórián-utca
16-ik szám alá, saját házába helyezte.

Javitásokat azonnal
és olcsón eszközöl.

Szivattyús kutak
jó karban tartását évi kezelésre
elvállalja.

Saját szabad. tábori ágyak!

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy

Úriszabó üzletemet
Mátyás király-tér 10-ik szám alá,
(járásbírótság átellenébe) helyeztem át.

Készítek elegáns férfi- és gyermek-ruhákat.
Javitást és vasalást elfogadok jutányos árban.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri
tisztelettel

Babocsay Károly.

Nagy választék gyapju szövetekben.

Pontos kiszolgálás.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy a BUDAPESTI-ÚT 59. sz. a. egy, a mai kor igényeinek megfelelő

mosó- és vasaló-intézetet

nyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat. Teljes KELENGYE-mosást és vasalást a legkényesebb izléseknek megfelelőleg készítek. A nagyérdemű közönség nagyra értékelt pártfogását kéri, kitünő tisztelettel

CSATAI ERZSÉBET.

Szőlő árverési hirdetmény.

A bajai m. kir. Kertészsegédiskola telepén mintegy

100-120 q borszőlő-termés

zárt ajánlati versenytárgyaláson métermáz-ánként a legtöbbet igérőnek eladatik.

Az ajánlatokhoz 100 (Egyszáz) korona bántpénz melléklendő s az ajánlatok az iskola vezetőségéhez legkésőbb szeptember 29-én délután 3 óráig beadandók.

Bővebb felvilágosítás az iskola vezetőségénél szereshető s a szőlőtermés bármikor megtekinthető.

A m. kir. Kertészsegédiskola vezetősége.

Özv. Jorgovits Sándorné
kézimunka üzlete elköltözés miatt a z o n n a l
- - - átadó. - - -

Kiadó lakás.

5 parkettázott szobából álló
E M E L E T I

lakás

— megfelelő mellék helyiségekkel — f. évi november 1-re kiadó. Bővebb értesítést ad a „Polgári Olvasó Egylet“ Elnöksége.

Vagyonörző és biztonsági vállalat magas fizetéssel

Hirdetések éjjeli örököt

felvétetnek a
B A J A
kiadóhivatalában.

alkalmaz. Katonaviselt egyének jelentkezhetnek a vállalat tulajdonosánál Attila-utca 5. szám alatt. (Belváros.)

Tyukszem, Excelsior

bőrkenyenyedés, szemölcs

HINTÓPOR

48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN“ használata után. Üvege 1 kor., postadíjjal 1.40 kor.
Három üveg bérmentve 3 korona.

48 óra alatt elmulasztja

a kéz-, láb- és hónaljzadást, 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor., 3 doboz bérmentve 3 kor.

Hizlalásra legalkalmasabb 40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál. 4 3/4 kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvétellel bérmentve. — Utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Dr. FLESCHE „Korona“-gyógyszertára Győr 99.

Egy 4 szobás**lakás**

kiadó. — Cim
a kiadóhivatalban.

Dr. Wallieshausen Gyula
ORVOS

lakását Czirfusz Ferenc
(Kaszárnya)-utca 32. szám alá helyezte át.

INGYEN, ráfizetés nélkül becsesül öreg, használt gramofonlemezeket ujakra **WAGNER** „Hangszerkirály“ Budapest, József-körút 15. szám.
Árjagyzék ingyen. Cimre ügyeljen.

OLCSÓ Kobrak-cipők.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy a LEGJOBBNAK elismert **KOBRAK-cipők** talpában feltüntetett fix árából a mai naptól fogva **tíz százalék engedményt** adok.

Tisztelettel

Lázár Samuel.

Keveset használt, 180 koronás

kerékpár

eladó. Bővebbet Tóth Kálmán-u. 51.

Minden izlésnek megfelelő
CSINOS DIVATOS
fényképeket

ugyszintén
fényképnagyításokat
KÉSZIT

Nesselroth Bernát fényképész
Baja, Szent István-tér II-ik szám.
(Fischer-ház.)

Papir- és írószer-kereskedés

■ KÖNYVNYOMDA ■

KAZAL JÓZSEF - BAJA

Telefon 45 **Vörösmarty Mihály-utca 6** Telefon 45

Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésebb
kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

Hazai Általános Biztosító Részvény-Társaság.

A társaság elvállal biztosításokat

tűz- és jégkárok ellen (a villámcsapás által okozott tűzkárokat is
negtéríti). A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelke-
zésére áll. Díjtételei olcsók és előnyösek, kárait gyorsan és méltá-
nyosan rendezzi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megóvja.

Kötvénykiállító főugynökség: B A J A.

(Városi bérház.)

Fränkl Ignác
BAJA, Budapesti-ut 15.

Ajánlja dus raktárát eis őrend ü

varró-, kötőgép-, kerékpárok- és grammofon-
nokból, valamint mindezek alkatrészeiből.

J a v i t á s o k

szakszerű műhelyekben a legjutányosabban eszközöltetnek.

➡ Kedvező fizetési feltételek! ➡